

Endülüs Çağırıyor, Ankara, Fecr Yayınları (Mehmet SILAY)

The Call of Andalusia

Feride SAĞLAM

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara, Türkiye
Ankara Hacı Bayram Veli University, Graduate School of Education, Ankara, Turkey
feride.saglam@outlook.com
ORCID: 0000-0003-3826-9251

Makale Bilgisi / Article Information

Makale Türü / Article Types : Kitap Tanıtımı / Book Review
Geliş Tarihi / Received : 28.04.2022
Kabul Tarihi / Accepted : 16.05.2022
Yayın Tarihi / Published : 23.05.2022
Yayın Sezonu / Pub Date Season : Haziran / June
Cilt / Volume : 4 • **Sayı / Issue** : 1 • **Sayfa / Pages** : 201-202

Atıf / Cite as

ARSLAN BİLİR, H. (2021). İyilik Yolunda Uzaklar Yakın I, FECR Yayınları: Ankara (Hacı İbrahim MUTLU).
AHBV Akdeniz Havzası ve Afrika Medeniyetleri Dergisi, 4(1), 201-202.

İntihal / Plagiarism

Bu makale, en az iki hakem tarafından incelendi ve intihal içermediği teyit edildi.
This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software.

Yayın Hakkı / Copyright®

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Akdeniz Havzası ve Afrika Medeniyetleri Dergisi uluslararası,
bilimsel ve hakemli bir dergidir. Tüm hakları saklıdır.
Ankara Hacı Bayram Veli University, Journal of Mediterranean Basin and African Civilizations is an international,
scientific and peer-reviewed journal. All rights reserved.

Mehmet Silay (2021), Endülüs Çağırıyor, Ankara, Fecr Yayınları

Tanıtımını yapacağımız eser, Dr. Mehmet Silay tarafından kaleme alınmıştır. Ankara'da Fecr Yayınları'ndan 2021 tarihinde çıkmıştır. İlk söz, 9 bölüm ve kaynakçadan oluşup, 256 sayfadan ibarettir. Altı sayfadan oluşan İlk söz kısmı, kitabın kısa bir özeti mahiyetinde olup burada okuyucuya eserin içeriğine ilişkin genel bir çerçeve çizilmiştir. Eserin bölümlerden oluşması, ana ve alt başlıklara da yer verilmesi okuyucu için kolaylık sağlamış, ayrıca kitabı derli toplu bir hale getirmiştir. Bir gezi kitabı olan eser, Avrupa kıtasında bulunan İspanya'nın güneyindeki Endülüs bölgesini tanıtmaktadır.

Peki, neresidir Endülüs? Kitaba ismini veren Endülüs'ü, yazarın kaleminden "Tarihçiler ve devrin sosyologları, İber Yarımadası'nın Müslümanlarla yönetilen kısmına Endülüs dediler." şeklinde tarif edebiliriz. Neden Endülüs görülmesi gereken bir

yerdir? *Yahya Kemal'e göre "zil, gül ve şal ülkesidir Endülüs!"* Endülüs tarihi boyunca Müslümanlara, Hristiyanlara, Yahudilere, çeşitli mezhep ve milletten insana ev sahipliği yapmış dünya üzerindeki nadir yerlerden biridir.

Ziyaret edilen duraklar esas alınmış olsa da kitabın asıl anlatmak istediği yer İspanya'nın güneyindeki Endülüs bölgesi ve şehirleridir. Yer yer soru-cevap şeklinde, yer yer ilgili başlık altında gezinin anlatıldığı eser, günümüz İspanya'sı hakkında kısa bir bilgi ile başlamış yavaş yavaş tarihine inilmiş ve bölgelere ayrılarak devam etmiştir. Ülke içindeki bölgelerarası farklılıklar ve ülkenin kendi içerisinde yaşadığı sıkıntılar açıklanmıştır. Türk ve İspanyol milletleri arasındaki farklılıklar ve benzerlikler mukayeselerle belirtilmiştir. Ülkeyi ziyaret edecek insanların nelere dikkat etmesi gerektiği, hangi din ve mezhepten insanın hangi bölgede, kaç nüfusla yaşadığı, hangi mevsimde hangi bölgelere gidilmesi gerektiği ve bu bölgelerde neyin meşhur olduğu hakkında detaylıca bilgi verilmiştir. Eserde Endülüs'ü yönetenlerden; Endülüs'te Müslüman-Hristiyan-Yahudiler arasında geçen savaş ve çatışmalardan, fethedilen yerlerden bu bölgeyi fetheden dini topluluğun o yeri nasıl etkilediğini ve yöneticilerin oradaki faaliyetleri anlatılmıştır. Endülüs'ü fetheden komutanlar ve burada yetişmiş İslam bilginleri ile Hristiyan aydınların tarihe katkıları nakledilmiştir. Eserin genelinde ülkenin mimarisi ve doğal güzellikleri (medreseler, nehirler, parklar, köprüler, tapınaklar, katedraller) hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Yazar, gezisinin ayrıntılarını anlatırken geçtiği rotalarda ticaretten, güvenlikten, ulaşım yolları ve üretimden de bahsetmiştir. Bunları anlatırken rehberin kendilerine verdiği bilgileri kendi gözlemleriyle nakletmiştir. Müslümanlar'ın en rahat yaşadığı Avrupa ülkesinin İspanya olduğunu savunan yazar, Müslümanlar'ın bir zamanlar Endülüs'te yaşamasından dolayı İspanyolcaya etkilerini şehir isimlerinin kökenleri ve örnek kelimelerle açıklamıştır. Müslümanların İspanya'ya etkisi dille kalmamış özellikle mimari olarak eserler zamanla tahrip olmuş veya değişime uğramış olsa da birkaçının varlığını sürdürmesi dikkat çekicidir. Eserde Endülüs'ün Müslümanlar açısından önemi; Endülüs-Osmanlı ve Endülüs'ün İslam Medeniyeti olması bağlamında açıklanmıştır.

Kitap içerisinde şiirlere, efsanelere yer verilmesi ayrıca dini hikâyeler ve menkıbelerin de olması okuyucunun ülke hakkında daha da meraklanmasını sağlamıştır. Eser içerisinde başka kaynaklara başvurulması, bu kaynaklarda Endülüs hakkında yazılanlar ve Türk ve Arap Müslümanların Endülüs hakkındaki düşünceleri, kitabın içeriğini zenginleştirmiştir.

Bir gezi kitabı olmasının yanı sıra tarihi bilgilerden de fazlasıyla yararlanan yazar sayesinde eser, bir ülkede görülen yerlerin anlatıldığı kuru bir gezi kitabı olmaktan çıkmış o ülkenin ve bölgenin tarihinin, coğrafyasının, mimarisinin ve daha birçok özelliğinin anlatıldığı dolu bir kaynak bir kitap olarak meraklısına sunulmuştur.